

Sygn. akt I ACa 42/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 maja 2016 r.

Sąd Apelacyjny w Katowicach I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący :	SSA Lucyna Świdorska-Pilis
Sędziowie :	SA Joanna Kurpierz (spr.) SA Ewa Solecka
Protokolant :	Małgorzata Korszun

po rozpoznaniu w dniu 19 maja 2016 r. w Katowicach

na rozprawie

sprawy z powództwa R. K.

przeciwko D. K.

o zapłatę

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Okręgowego w Częstochowie

z dnia 9 września 2015 r., sygn. akt I C 306/14,

1) oddala apelację;

2) przyznaje od Skarbu Państwa (Sądu Okręgowego w Częstochowie) na rzecz adwokata P. N. 3 321 (trzy tysiące trzysta dwadzieścia jeden) złotych, w tym 621 (sześćset dwadzieścia jeden) złotych podatku od towarów i usług, tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu w postępowaniu apelacyjnym oraz 123,70 (sto dwadzieścia trzy i 70/100) złote tytułem kosztów dojazdu.

SSA Ewa Solecka	SSA Lucyna Świdorska-Pilis	SSA Joanna Kurpierz
-----------------	----------------------------	---------------------

I ACa 42/16

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem (zaocznym) Sąd Okręgowy oddalił powództwo R. K., który domagał się zasądzenia od pozwanej D. K. kwoty 30.000 zł z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu, tytułem odszkodowania oraz kwoty 70.000 zł ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu, tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę. Uzasadniając żądanie powód podał, że w dniu 11 kwietnia 2005 r. został zatrzymany, a następnie w dniu 12 kwietnia 2005 r. tymczasowo aresztowany przez Sąd Rejonowy w Częstochowie. Powodem aresztowania były zeznania pozwanej i personelu jej sklepu o dokonanych przez niego rzekomych wymuszeniach rozbójniczych. Powód przebywał w areszcie przez 4 miesiące i 16 dni, a sprawa karna, która zarejestrowana została pod sygn. akt III K 822)05 po wniesieniu aktu oskarżenia przez Prokuraturę toczyła się przez 7 lat i zakończyła się wyrokiem uniewinniającym powoda. Wyrok ten uprawomocnił się w dniu 9 maja 2012 r. Powód zarzucił, że będąc tymczasowo aresztowanym stracił możliwość pracy we Francji i zarobienia około 35.000 zł, utracił także możliwość wyjazdu do pracy po zwolnieniu z aresztu, bo pracodawca już mu nie zaufał po raz kolejny. Następnie powód zarzucił, że na skutek tymczasowego aresztowania i pobytu w areszcie przeżył „traumę”, która trwa do dzisiaj, gdyż przeżył załamanie nerwowe i musiał podjąć leczenie psychiatryczne. Na skutek kolejnego pobytu w areszcie jego przyszły związek małżeński zaczął się rozpadać, gdyż jego kontakty z konkubiną i synem były ograniczone. Konkubina złożyła pozew o alimenty, a następnie związek z nią się rozpadł. W sprawie IIK 822)05 odbyło się kilkadziesiąt rozpraw, co - według powoda - zostawiało co raz to większy uszczerbek na jego zdrowiu, powodowało brak możliwości podjęcia nauki i pracy oraz odpowiedniego leczenia. Według powoda na skutek kłamliwego i nieodpowiedzialnego zachowania się pozwanej jego życie zostało „do końca zdemolowane”.

Pozwana D. K. nie złożyła odpowiedzi na pozew, nie uczestniczyła w rozprawach, w żaden sposób nie odniosła się do żądania zgłoszonego przez powoda.

Sąd Okręgowy, po przeprowadzeniu postępowania dowodowego ustalił następujący stan faktyczny:

W kwietniu 2005 r. funkcjonariusze Sekcji (...) Komendy (...) w C. wykonując czynności służbowe uzyskali informacje dotyczące „terroryzowania mieszkańców, handlowców” miejscowości M. przez powoda R. K. i trzech innych mężczyzn. W dniu 4 kwietnia 2005 r. przeprowadzili rozmowy z personelem placówek handlowych znajdujących się w obrębie rynku w M., w toku których uzyskali m in. informacje, że: w sobotę 2 kwietnia 2005 r. personel wszystkich okolicznych sklepów tak był przestraszony zachowaniem tych mężczyzn, że około godz. 13.00 pozamykano sklepy a ich pracownicy schronili się w pobliskiej piekarni, kobieta prowadząca sklep z bielizną oświadczyła, że boi się mówić, gdyż wymienieni mężczyźni cały czas pozostają pod działaniem alkoholu i środków psychotropowych i nie wiadomo co im może przyjsć do głowy, pracownice sklepu ogólnospożywczego były tak przerażone, że ich zachowanie wskazywało na zaszczucie przez tych mężczyzn, że problem dotyczący wymienionych mężczyzn jest ogólnie znany. Większość rozmówców wyrażała obawę wobec wymienionych mężczyzn.

Zaznaczył Sąd Okręgowy, że wśród rozmówców funkcjonariuszy Policji nie było pozwanej D. K.. W dniu 6 kwietnia 2005 r. pozwana D. K. złożyła ustne zawiadomienie o przestępstwie domagając się ścigania czterech mężczyzn, w tym powoda R. K., którzy w okresie do stycznia 2005 r. do 5 kwietnia 2005 r. kierowali wobec niej i jej trzech pracownic groźby pozbawienia życia, zamachu na zdrowie i mienie w zamian za wydanie artykułów monopolowych. Pozwana oświadczyła, że wobec ich zdecydowanej postawy i w obawie o własne życie trzykrotnie wydała im trzy butelki wódki o pojemności 0,75 l, przy czym w swoich zeznaniach pozwana powoływała się przede wszystkim na informacje przekazywane jej przez pracownice sklepu, nadto jej wypowiedzi dotyczyły przede wszystkim pozostałych (poza powodem) mężczyzn.

W dniu 7 kwietnia 2005 r. powodowi przestawiony został zarzut popełnienia przestępstwa z art. 282 k.k. W dniu 11 kwietnia 2005 r. powód został zatrzymany, a następnie postanowieniem z dnia 12 kwietnia 2005 r. wydanym w sprawie III Kp 233)05 Sąd Rejonowy w Częstochowie zastosował wobec powoda środek zapobiegawczy w postaci tymczasowego aresztowania na okres 3 miesięcy tj. do 11 lipca 2005 r. Postanowieniem z dnia 6 lipca 2005 r. Sąd Rejonowy przedłużył termin tymczasowego aresztowania powoda do dnia 11 października 2005 r. Na skutek zażalenia

powoda, postanowieniem z dnia 4 sierpnia 2005 r. Sąd Okręgowy w Częstochowie skrócił termin tymczasowego aresztowania powoda do dnia 31 sierpnia 2005 r.

W dniu 10 sierpnia 2005 r. w toku zeznań złożonych w postępowaniu przygotowawczym przed funkcjonariuszem Policji pozwana oświadczyła, że powód R. K. wraz z pozostałymi mężczyznami dokonywał wymuszeń rozbójniczych od lutego 2005 r. Pozwana podtrzymała złożone zeznania w toku postępowania przed Sądem Rejonowym w Częstochowie.

W tym czasie powód R. K. od 6 lat pozostawał w konkubinacie z A. K.. Z ich związku pochodził 5 letni wówczas syn. Wcześniej, w toku trwania konkubinatu, powód kilkakrotnie był zatrzymywany i aresztowany, odbywał również karę pozbawienia wolności. W lutym 2005 r., po opuszczeniu zakładu karnego powód wyjechał do Niemiec w zamiarze poszukiwania pracy; wrócił stamtąd, bowiem pracy nie znalazł. Wkrótce po tym spotkał kolegę, który przedstawił mu propozycję wspólnego wyjazdu do Francji, w celu podjęcia pracy na budowie. Już po aresztowaniu w dniu 12 kwietnia 2005 r., od odwiedzającej go w areszcie konkubiny powód dowiedział się, że w telefonicznej rozmowie kolega pytał, czy powód jest gotowy do wyjazdu do Francji. W trakcie trwania tymczasowego aresztowania jego związek z A. K. rozpadł się, konkubina wystąpiła przeciwko niemu z pozwem o zasądzenie alimentów na syna.

W toku trwania tymczasowego aresztowania powoda, w dniu 16 maja 2005 r. postanowiono o wykonaniu wobec powoda kary 10 miesięcy pozbawienia wolności, orzeczonej wcześniejszym wyrokiem. Postanowieniem z dnia 29 sierpnia 2005 r. uchylony został zastosowany wobec powoda postanowieniem z dnia 12 kwietnia 2005 r. środek zapobiegawczy w postaci tymczasowego aresztowania.

W akcie oskarżenia z dnia 3 października 2005 r. zarzucono powodowi, że w okresie od dnia 8 lutego do dnia 2 kwietnia 2005 r. w celu osiągnięcia korzyści majątkowych, w krótkich odstępach czasu, i z góry powziętym zamiarem, wspólnie i w porozumieniu z trzema innymi mężczyznami zastraszając wielokrotnie D. K. i personel prowadzonego przez nią sklepu spożywczego, groźbami spalenia sklepu, zabójstwa oraz wzbudzając poczucie strachu i zagrożenia poprzez agresywne zachowanie się doprowadził trzykrotnie D. K. do wydania łącznie trzech butelek wódki oraz pracownicę sklepu do wydania wina i jednej paczki papierosów powodując stratę na szkodę D. K. w kwocie 136,45 zł, przy czym powyższego czynu dopuścił się będąc uprzednio skazany w warunkach art. 64 § 1 k.k. po odbyciu co najmniej roku kary pozbawienia wolności i w ciągu 5 lat po odbyciu tej kary, tj. zarzucono mu przestępstwo z art. 282 k.k. w zw. z art. 12 k.k. i art. 64 § 2 k.k.

Wyrokiem z dnia 15 lipca 2011 r. Sąd Rejonowy w Częstochowie uznał powoda winnym popełnienia przestępstwa z art. 18 § 3 k.k. w zw. z art. 191 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. i za to na mocy art. 19 § 1 k.k. w zw. z art. 191 § 1 k.k. wymierzył mu karę ośmiu miesięcy pozbawienia wolności.

Wyrokiem z dnia 9 maja 2012 r. Sąd Okręgowy w Częstochowie rozpoznając m.in. apelację powoda zmienił zaskarżony wyrok i uniewinnił powoda od popełnienia zarzucanego mu czynu.

W dniu 24 kwietnia 2013 r. powód wystąpił do Sądu okręgowego w Częstochowie z wnioskiem o zasądzenie odszkodowania w kwocie 100.000 zł i zasądzenie 10.000 zł na Dom Małego Dziecka we W., tytułem zadośćuczynienia w związku z zastosowaniem wobec niego niewątpliwie niesłusznego tymczasowego aresztowania w sprawie III K 822)05.

Wyrokiem z dnia 12 grudnia 2014 r. wydanym w sprawie II K 141)14 Sąd Okręgowy w C. wniosek powyższy oddalił.

Po wniesieniu apelacji przez powoda, wyrokiem z dnia 9 kwietnia 2015 r. Sąd Apelacyjny w Katowicach utrzymał w mocy wyrok Sądu okręgowego w Częstochowie.

Sąd I Instancji podkreślił, że podstawą żądań powoda było złożenie przez pozwaną i personel jej sklepu nieprawdziwych zeznań o dokonanych przez niego rzekomych wymuszeniach rozbójniczych. Według powoda skutkiem złożenia przez pozwaną i personel jej sklepu tych zeznań było wydanie przez Sąd Rejonowy w Częstochowie

postanowienia o jego tymczasowym aresztowaniu, a doznana przez niego szkoda polegała na pozbawieniu go wolności przez 4 miesiące i 16 dni, co uniemożliwiło mu wyjazd do Francji, podjęcie tam pracy i uzyskanie zarobków w kwocie 30.000 zł, a także skutkowało doznaniem cierpień psychicznych, pogorszeniem się jego zdrowia psychicznego oraz rozpadem jego związku konkubenckiego.

Wskazując jako podstawę prawną na art. 415 k.c., Sąd Okręgowy podkreślił, że realizacja dyspozycji wskazanego przepisu kodeksu cywilnego oznacza łączne spełnienie trzech przesłanek:

- zaistnienia zdarzenia będącego źródłem szkody,
- istnienia adekwatnego związku przyczynowego między zdarzeniem, a szkodą,
- możliwości przypisania sprawcy zdarzenia winy za zaistniałą szkodę.

W ocenie Sądu I Instancji, na gruncie niniejszej sprawy nie zostały spełnione przesłanki odpowiedzialności odszkodowawczej pozwanej D. K..

Podstawą odpowiedzialności odszkodowawczej może być wyłącznie zachowanie noszące znamiona bezprawności. Sam fakt złożenia nieprawdziwych zeznań i zawiadomienia o przestępstwie co do zasady nie nosi cech bezprawności. Każdy, kto uznaje, że popełnione zostało przestępstwo ścigane z urzędu, ma nie tylko prawo lecz społeczny obowiązek zawiadomienia o tym organy ścigania (art. 304 § 1 k.p.k.). Tylko zawiadomienie, które nie jest realizacją tego obowiązku, a wykorzystaniem organów ścigania do szkodzenia innej osobie, mogłoby zostać uznane za bezprawne. O tym, że były podstawy do zawiadomienia organów ścigania o nagannym zachowaniu się powoda i trzech innych mężczyzn świadczą wcześniejsze (przed zawiadomieniem złożonym przez pozwaną) informacje przekazywane funkcjonariuszom Policji przez pracowników placówek handlowych w M., w tym przez pracownice sklepu pozwanej. Powód nie wykazał, że zawiadomienie o przestępstwie i wskazanie jego, jako osoby podejrzanej, dokonane zostało przez pozwaną oczywiście ze złym zamiarem i pełną świadomością nieprawdy takiego twierdzenia. Mając na uwadze powyższe okoliczności poprzedzające złożenie zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa oraz proces jego skutków, brak jest podstawy do uznania, że zachowanie pozwanej polegające na zawiadomieniu organów ścigania, o tym że zachodzi podejrzenie popełnienia przez powoda przestępstwa, było bezprawne i zawinione.

Dodał Sąd Okręgowy, że powód nie wykazał w żaden sposób istnienia adekwatnego związku przyczynowego między zdarzeniem (złożeniem przez pozwaną zawiadomienia o przestępstwie) a źródłem powstania szkody powoda, tj. pozbawieniem go wolności na skutek wydania przez Sąd Rejonowy w Częstochowie postanowienia o tymczasowym aresztowaniu powoda.

Tymczasowe aresztowanie jest jednym ze środków zapobiegawczych, stosowanych przez polski wymiar sprawiedliwości. Aby można było zastosować ten środek powinny wystąpić przesłanki ogólne, czyli takie, które muszą towarzyszyć stosowaniu wszystkich środków zapobiegawczych. Przede wszystkim tymczasowe aresztowanie stosuje się w celu zabezpieczenia prawidłowego toku postępowania, a wyjątkowo także w celu zapobiegnięcia popełnieniu przez oskarżonego nowego, ciężkiego przestępstwa. Sąd wydaje postanowienie o tymczasowym aresztowaniu po analizie zebranych w sprawie dowodów i uznaniu, że wskazują one na duże prawdopodobieństwo popełnienia danego czynu przez podejrzanego.

W uzasadnieniu postanowienia z 12 kwietnia 2005 r o tymczasowym aresztowaniu powoda, Sąd Rejonowy w Częstochowie podkreślił potrzebę zapewnienia prawidłowego toku postępowania, obawę matactwa, a także rodzaj przestępstwa zarzucanego powodowi, w żadnym zakresie nie odniósł się do zeznań złożonych przez pozwaną.

Brak jest jakichkolwiek uzasadnionych podstaw do przyjęcia, że postanowienie to (skutkujące pozbawieniem powoda wolności) zostało wydane tylko na podstawie złożonego przez pozwaną zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przez powoda przestępstwa, a przede wszystkim, że normalnym następstwem złożenia przez pozwaną zawiadomienia o przestępstwie było wydanie przez Sąd postanowienia o tymczasowym aresztowaniu powoda.

Biorąc pod uwagę powyższe rozważania uznał Sąd Okręgowy, że żądanie powoda jest bezzasadne i zasługuje na oddalenie w całości.

Stwierdził też Sąd, że wobec takich ustaleń zbędne było przeprowadzanie zawnioskowanych przez powoda dowodów z opinii biegłego sądowego psychiatry oraz przesłuchania świadków, których celem było wykazanie rozmiaru szkody poniesionej przez powoda.

Apelację od opisanego wyroku w punkcie 1 (oddalającym powództwo) złożył powód, zarzucając naruszenie prawa procesowego, a to art. 233 § 1 k.p.c. przez dowolne i sprzeczne z zasadami swobodnej oceny materiału dowodowego uznanie, że zachowanie pozwanej polegające na zawiadomieniu organów ścigania o tym, że zachodzi podejrzenie popełnienia przez powoda przestępstwa, było bezprawne i zawinione, gdy tymczasem to treść zeznań pozwanej była podstawą tymczasowego aresztowania i prowadzenia przeciwko powodowi przez 7 lat procesu karnego, zeznania pozwanej nie zostały złożone przez pozwaną oczywiście ze złym zamiarem i pełną świadomością nieprawdy takiego twierdzenia, gdyż pozwana miała pełną świadomość ich treści i ze względu na wizyty powoda w jej sklepie, „była zainteresowana, by pozbyć się” go, a nadto, że powód nie wykazał adekwatnego związku przyczynowego między zdarzeniem a źródłem powstania szkody, gdy tymczasem według powoda związek ten istnieje, nadto zarzucił naruszenie art. 227 w zw. z art. 217 § 2 k.p.c. na skutek oddalenia jego wniosków dowodowych. Wniósł zatem o przeprowadzenie dowodów w postępowaniu apelacyjnym, z zeznań świadków J. G. i P. G. na okoliczność krzywdy odniesionej przez powoda na skutek tymczasowego aresztowania, planowanego wyjazdu do Francji w celach zarobkowych, stanu psychicznego powoda w związku z osadzeniem go w areszcie śledczym, oraz opinii biegłego sądowego psychiatry na okoliczność ustalenia rozmiaru krzywdy powoda i cierpień psychicznych, jakich powód na skutek tymczasowego aresztowania i pogorszenia stanu zdrowia. Wniósł zatem o zmianę zaskarżonego wyroku w punkcie 1 przez uwzględnienie żądania pozwu w całości i zasądzenie kosztów postępowania apelacyjnego, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I Instancji. Pełnomocnik z urzędu wniósł także o przyznanie kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu oraz kosztów dojazdu do sądu.

Sąd Apelacyjny zważył co następuje:

Apelacja nie zasługuje na uwzględnienie.

Sąd pierwszej instancji prawidłowo ustalił wszystkie okoliczności, które były istotne dla rozstrzygnięcia sprawy.

Zgromadzony w sprawie materiał dowodowy w zakresie dokonanych ustaleń jest logiczny i wzajemnie spójny, zaś informacje zawarte w poszczególnych źródłach dowodowych nawzajem się uzupełniają i potwierdzają. Dokonując ustaleń faktycznych Sąd oparł się na treści niekwestionowanych dokumentów urzędowych, a także w części na zeznaniach powoda, a oceny tego materiału skarżący w zasadzie nie kwestionuje.

Wbrew zarzutowi apelacji, Sąd Okręgowy nie naruszył art. 233 k.p.c., nie przekroczył granic swobodnej oceny dowodów, jak też nie naruszył zasad logicznego rozumowania, czy doświadczenia życiowego. Zarzut naruszenia wskazanego przepisu należy uznać za bezpodstawny przede wszystkim z tej przyczyny, że z przeprowadzonej przez powoda krytyki wyroku nie wynika, żeby ocena dowodów dokonana przez Sąd I instancji była wadliwa albo błędna. Zarzut naruszenia powołanego przepisu powód sprowadził, w istocie rzeczy, nie tyle do błędnej oceny dowodów, lecz do wnioskowania Sądu, które leży już w sferze subsumpcji i zastosowania prawa materialnego. Jak wskazał Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 16 kwietnia 2002 r. (V CKN 1446/00) "Zarzut naruszenia art.233 § 1 k.p.c. mógłby się okazać skuteczny tylko w wypadku, gdy zastosowane przez sąd kryteria oceny wiarygodności były rzeczywiście błędne". Tego powód nie wykazał. Należy przy tym podkreślić, że te fakty, które Sąd pierwszej instancji przyjął za podstawę rozstrzygnięcia są prawidłowe i korespondują ze zgromadzonym w sprawie materiałem dowodowym, stąd też Sąd Apelacyjny przyjmuje ustalenia tego Sądu za własne.

Nie dopuścił się też Sąd Okręgowy naruszenia art. 227 w zw. z art. 217 § 2 k.p.c. Zarzut ten byłby uzasadniony tylko wtedy, gdy sąd odmówił przeprowadzenia dowodu na fakty mające istotne znaczenie w sprawie, wadliwie oceniając, iż nie mają one takiego charakteru (zob. wyrok SN z dnia 4 listopada 2008 r., II PK 47/08, Lex nr 500202, postanowienie SN z dnia 23 stycznia 2001 r., IV CKN 970/00, Lex nr 52753, postanowienie SN z dnia 11 maja 2005 r., III CK 548/04, Lex nr 151666). W związku z tym naruszenie art. 227 następuje, gdy sąd oddala wnioski dowodowe zmierzające do wyjaśnienia istotnych okoliczności sprawy (zob. wyrok SN z dnia 12 kwietnia 2000 r., IV CKN 20/00, Lex nr 52437, wyrok SN z dnia 7 marca 2001 r., I PKN 299/00, OSNP 2002, nr 23, poz. 573), a taka sytuacja nie miała w sprawie miejsca. Trafnie bowiem Sąd Okręgowy oddalił wnioski dowodowe z zeznań świadków i z opinii biegłego, skoro zmierzały one do wykazania faktu oraz rozmiaru krzywdy doznanej przez powoda, zaś podstawą oddalenia powództwa był brak bezprawności po stronie pozwanej i istnienia związku przyczynowego jej zachowania z wystąpieniem krzywdy powoda, czyli brak przesłanek materialnoprawnych do uwzględnienia roszczenia. Sąd Apelacyjny z tych samych względów oddalił wnioski dowodowe zgłoszone przez skarżącego w apelacji.

W ocenie Sądu Apelacyjnego, zarzuty apelacji stanowią de facto dowolną polemikę z prawidłowymi ustaleniami Sądu Okręgowego i próbę przedstawienia swojej wersji i własnej oceny zdarzeń, co nie może odnieść skutku.

Nie można też pominąć okoliczności, że w trakcie stosowania tymczasowego aresztowania wobec powoda w sprawie III K 822/05, z którym powód wiąże swoją krzywdę, będącą podstawą żądania w sprawie niniejszej, w dniu 16 maja 2005 r. wprowadzono powodowi do odbycia karę 10 miesięcy pozbawienia wolności, orzeczoną w sprawie o sygn. VII K 710/04 Sądu Rejonowego w S.. Następnie, na podstawie postanowienia Sądu Okręgowego w C. z 13.02.2014 r. w sprawie II K 31/03 zaliczono dodatkowo powodowi okres tymczasowego aresztowania od dnia 11 kwietnia 2005 r. do dnia 16 maja 2005 r. stosowanego w sprawie III K 822/05 na poczet kary łącznej pozbawienia wolności orzeczonej wyrokiem Sądu Okręgowego w C. w sprawie o sygn. II K 31/03, zmienionego wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Katowicach w sprawie o sygn. II AKa 373/05, a kolejno, postanowieniem Sądu Okręgowego w C. z dnia 27 lutego 2014 r. w sprawie II K 29/12 zaliczono dodatkowo powodowi okres rzeczywistego pozbawienia wolności od dnia 11 kwietnia 2005 r. do dnia 16 maja 2005 r. na poczet kary łącznej 5 lat pozbawienia wolności orzeczonej w pkt IV wyrok w sprawie II K 29/12, obejmującej skazanie w sprawie II K 31/03 (wyrok Sądu Okręgowego z 12.12.2014 r. sygn. II Ko 141/14 z uzasadnieniem k. 27-35). Z powołanego wyroku wynika, że już w sprawie wytoczonej przez powoda o odszkodowanie za niewątpliwe niesłuszne aresztowanie, dostrzeżono brak realnej szkody z powodu stosowania tymczasowego aresztowania, skoro cały okres został powodowi zaliczony na poczet wymierzonej w innej sprawie kary pozbawienia wolności. Jest to, w ocenie Sądu Apelacyjnego, dodatkowe argument, by podzielić rozważania Sądu I Instancji co do braku adekwatnego związku przyczynowego doznanej przez powoda krzywdy z zachowaniem pozwanej (art. 361 § 1 k.c.).

Podziela też Sąd Apelacyjny rozważania Sądu Okręgowego, że nie można przypisać zachowaniu pozwanej znamion bezprawności działania. Ocena zeznań świadka, zazwyczaj w kontekście naruszenia dóbr osobistych, jest kwestią, którą wielokrotnie zajmowały się Sąd Najwyższy, jak i sądy powszechne w swoich orzeczeniach. Orzecznictwo przede wszystkim kładzie nacisk na to, że składanie zeznań w charakterze świadka jest działaniem w ramach porządku prawnego (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 13 kwietnia 2000 r. III CKN 777/98, LEX nr 51361, wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 2 grudnia 2010 r., VI ACa 464/10 LEX nr 110917). W ostatnim z wskazanych wyroków Sąd Apelacyjny trafnie uznał, że składanie zeznań przez świadka w postępowaniach sądowych i przygotowawczych jest działaniem w ramach porządku prawnego, nawet jeżeli podawane fakty obiektywnie nie są prawdziwe lub co do prawdziwości których świadek nie jest w stanie przedstawić dowodów. Podkreślenia wymaga, że zeznania świadków w postępowaniach sądowych, czy przygotowawczych często dotyczą dóbr osobistych innych osób. Konieczność zgromadzenia przez sąd orzekający (czy przez inne organy) jak najszerszego materiału, wyłącza jednak w tych wypadkach bezprawność działania. W przeciwnym razie zeznania świadka utraciłyby istotną cechę jaką stanowi spontaniczność i szczerłość. Dopiero złożenie zeznań subiektywnie nieprawdziwych (fałszywych) wyłącza ochronę prawną, z jakiej korzysta świadek i czyni je bezprawnym w rozumieniu prawa cywilnego. Taka sytuacja niniejszej sprawie jednak nie zachodzi. Kwestię tę precyzyjnie wyjaśnił Sąd I Instancji, zbędne jest więc powtarzanie tej argumentacji.

W ocenie Sądu Apelacyjnego, zaskarżone orzeczenie jest trafne, a zarzuty apelacji nie zasługują na uwzględnienie. Z tych względów apelację należało oddalić (art. 385 k.p.c.).

O kosztach udzielonej powodowi pomocy prawnej z urzędu orzeczono w oparciu o § 19 i 20 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz.U.163 poz.1348 z późn.zm.), zgodnie z wnioskiem, wraz z kosztami dojazdu.

SSA Ewa Solecka SSA Lucyna Świdorska-Pilis SSA Joanna Kurpierz